

เทศน์อบรมฆราวาส ณ ภูมิลวงตา สวนแสงธรรม

วันที่ ๙ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕ [คำ]

“ต้องปฏิบัติตามความละเอียดของธรรม”

วันนี้หายใจโล่งตั้งแต่เช้า มีผู้ใจบุญมหากรุณาหาหนุ่ยอย่างปั๊บปั๊บเลย ซึ่งท่านผู้นี้ก็เคยมีบุญมีคุณต่อวัดเรามากต่อมาก ไม่อาจจะพรรณนาได้เลย แล้วก็ไม่ได้คิดว่าเราจะโผงผางขึ้นมา ใส่ตุ้มเดียวเลย พอ เหลือไปเลย เราเลยหายใจโล่งตั้งแต่บัดนั้นจนกระทั่งปานนี้ ยังไม่หาย ยังโล่งตลอดอยู่นะ พอใจอย่างยิ่ง เต็มเม็ดเต็มหน่วย เต็มตามความสัตย์ความจริงที่ได้ตั้งเอาไว้ เป็นความมั่นหมายหรือมุ่งหมายอย่างยิ่งในจุดนี้ พอติดตั้งปั๊บนี้ก็ใส่เข้ามาอีก ๒๐๐ ดอลลาร์ มาเพิ่มอีก มันพอแล้วเราไม่เอา จุดของเราตั้งอยู่ตรงนี้ เรารู้ว่า ต้องมีคำว่าพอช

นี่ตั้งจุดไว้ ๓๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์ นี่ได้ ๓๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์แล้วในขณะที่ตั้งลงจุดนี้ นี่มันเลยมาอีก ๒๐๐ ดอลลาร์ เอากลับคืนไม่เอา เรารวังั้น ทางนั้นก็แก้แค้นกับเป็นแม่ค้าใหญ่อยู่นะ แก่ที่ไรเราแพ้ทุกที่แปลกอยู่ บอกว่า เมื่อมันพอแล้ว เอามาถวายเพื่อวงวดหน้า งวดนี้ไม่ให้แล้วแหละ ให้งวดหน้า เข้าทำดี เราแพ้ทุกที่

เรียกว่าเราพอใจเต็มที่เลยนะ เกี่ยวกับเรื่องดอลลาร์ ๓๐๐,๐๐๐ เมื่อเช้านี้ มีท่านผู้ใจบุญมาปลดเปลื้องผางเดียว ใจโล่งเลย เข้าในจุดนั้นผิงทันที เพราะจุดนี้เป็นจุดที่เราต้องการอย่างยิ่งแล้ว ในเวลาที่จะมอบทองคำ ๕๐๐ กิโลกรัม เป็นสิ่งที่ควรอย่างยิ่งก็คือ ดอลลาร์ ๓๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์ จึงได้ประกาศรบกวนพี่น้องทั้งหลายตลอดมา ยิ่งจวนวันเท่าไร ตั้งแต่เมื่อวานนี้ขึ้นมา เอาหนักเข้า ๆ จนถึงตอนเช้าเมื่อเช้า เอาหนัก เน้นหนักในจุด ๓๐๐,๐๐๐ แล้วทำไมยังขาดอยู่ ทำให้วิตกวิจารณ์ในใจ ยิ่งเงา มันเป็นอยู่ในจิตนี้ พุดอะไรไม่ถูก

สักเดี๋ยวก็นั่งผิงเข้ามา ตุ่มเข้าไปเลย ๓๐๐,๐๐๐ กว่าไปเลย เราพอใจ โล่งผิงเลยที่เดียวที่นี้ ตั้งแต่บัดนั้นมาจนกระทั่งปานนี้ยังโล่งอยู่ตลอด ยังจะโล่งไปอีกถึงเวลา มอบเช็ค ๓๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์ กับทองคำ ๕๐๐ กิโลกรัม เป็นที่ยุติเป็นพักหนึ่งไป นอกจากนั้นก็เก็บเศษเก็บเลยต่อไป คือจะดีใจ ยินดีไปเรื่อย ๆ เรียกว่าเก็บเศษเก็บเลยไปเรื่อย ๆ ส่วนใหญ่เอาแล้ว เต็มอ้อมแล้ว ที่นี้ค่อยเก็บเศษเก็บเลยไปเรื่อย ๆ เต็มภูมิเลยในความตั้งใจของหลวงตาคราวนี้ จวนเท่าไรยิ่งตั้งจุดใหญ่เรา ถ้าได้อย่างนี้แล้วเหมาะสมอย่างยิ่ง เป็นที่ภาคภูมิใจในตัวเอง

แล้วพอดีก็มีท่านผู้ใจบุญมาสนองดวงทันที ก็บึ้งขึ้น วันนี้เรียกว่า เสวยสุขไปทั้งวันแหละวันนี้ เสวยสุขกับบรรดาพี่น้องชาวไทยทั้งหลายที่ได้ดอลลาร์มาเต็มจำนวนของเราที่ต้องการวันนี้ ตะกั่วผู้ว่าการธนาคารชาติก็พูดกับพระมาอีก หากว่าดอลลาร์จะได้เพิ่มขึ้นมาจากจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ นี้แล้ว ก็มอบได้ วางั้นนะ ค่อยเขียนเช็คส่งมาทีหลังก็ได้ เราก็รับทราบไว้ แต่คงไม่มอบแหละคราวนี้ เพราะเราจะตั้งต้นไปใหม่เรื่อยไปเลย จะไม่มอบ ทางนั้นเปิดโอกาสให้ เราจะมอบก็ได้ ไม่มอบก็ได้ จึงเอียงไปทางที่ว่า เราจะเก็บส่งสมต่อไปเลย คราวหน้าก็ดูม่ออีก ๆ เป็นพัก ๆ อย่างนี้

ต่อไปนี่เราจะคำนวณทองคำที่ได้มาใหม่ คำนวณเข้ากับเงินบัญชีกฐินนะ ที่มีอยู่แล้วเวลานี้แน่นอนก็ ๗๖ ล้านบาทแล้ว คือจำนวน ๗๖ ล้านบาท เราก็ค่อยบวกกับทองคำที่ได้มา เมื่อครบจำนวน ๕๐๐ กิโลเมื่อไรเราก็มอบ มอบครั้งละ ๕๐๐ กิโล ดังประกาศให้พี่น้องทั้งหลายทราบแล้ว ว่าตั้งแต่นี้ต่อไปมอบแต่ละครั้งให้ได้ ๕๐๐ กิโล ส่วนดอลลาร์ได้แค่ไหนก็เอา เคียงข้างกันไปนั่นแหละ สำหรับทองคำให้ได้ ๕๐๐ กิโล เป็นลำดับ พอครั้งที่สองก็ ๑ ตัน ให้ได้ถึง ๑๐ ตัน อันนี้เราจะหายใจโล่งครบประเทศไทยเราเลยนะ โล่งไปหมดเลย โล่งตลอดไปอีกด้วย ไม่ใช่โล่งเป็นวรรคเป็นตอนนะ

เพราะเราได้ตั้งความมุ่งหมายไว้สำหรับพี่น้องชาวไทย อย่างเต็มหัวใจเราแล้ว เราถึงได้ขึ้นเวที ช่วยเหลือเต็มกำลังความสามารถ ทุ่มลงหมด มีเท่าไร ๆ เป็นหมด คิดดูซิพี่น้องทั้งหลาย เชื่อได้หรือไม่ว่า ใครที่เป็นจุดส่วนรวม รับสมบัติส่วนรวมไว้ จะมากน้อยเพียงไรก็ตาม ที่ไม่มีรั้วไหลแตกซิม ต้องมีไม่มากนักน้อย แต่สำหรับหลวงตานี้ขึ้นนี้เลย ฟังซินะ มีความเมตตาต่อประเทศชาติบ้านเมืองขนาดไหน บาทหนึ่งเราไม่เคยแตะ พิธีพิธีกันทุกบาททุกสตางค์จะจ่ายไปทางไหนต้องมีเหตุมีผลทุกอย่าง ที่จะสู้มสู่มสู่มหาไม่ได้เด็ดขาดเรา ใครมายุ่งเราไม่ได้

เพราะฉะนั้นเราจึงถือบัญชีแต่ผู้เดียว บัญชีเหล่านี้อยู่กับเราหมด จะจ่ายแต่ละครั้งก็ทราบทั่วถึงกันหมด ๆ อันใดที่จะไปช่วยได้ทางไหน ๆ นี่ก็ออกเป็นเช็ค ๆ ไปตามเหตุตามผล เราทำแบบนี้ทั้งนั้น ที่จะมีเจตนาหยิบเอาของพี่น้องทั้งหลายด้วยเจตนาไม่บริสุทธิ์นี้แม้บาทเดียวไม่มีเลย เราบริสุทธิ์ถึงขนาดนั้นกับพี่น้องชาวไทยเรา ด้วยความเมตตาครอบอยู่ด้วย จึงละเอียดเข้าไปอีก ไม่ใช่เรื่องเล็กน้อยนะเรื่องคนไทยทั้งชาติ จมก็จมกันทั้งชาติ มืออย่างเหอ ฟังซิ ฟืนฟูกี่ฟืนฟูเป็นสงบสุขแน่นหนาแน่นคงกันทั้งชาติ ถ้าจมก็จมกันทั้งชาติ ไม่ใช่เรื่องเล็กน้อย

เราจึงถือเป็นเรื่องใหญ่โตมากที่สุดทีเดียว ถึงกับต้องตะโกนออกมาเลยทีเดียว โห เมืองไทยนี้จะมาจมเสียคราวนี้เชียวเหอ ปู ยา ตา ยาย พาถ่อพาพายมาจนกระทั่งปานนี้ พอเป็นพอไป สงบงบเงียบมาโดยลำดับ ไม่เคยมีเรื่องมีราวอะไร ถึงกับจะล่มจม

อย่างที่เป็นอย่างเวลานี้ เพราะเราไปค้นเอาบัญชีใหญ่มา ไม่ใช่ธรรมดาเนะ ติดหนี้ติดสิน เขาทำอะไร ๆ เอามาไล่ ดูแล้ว โถ ตายเลยวะ มันถึงได้ติดกันอย่างเต็มที่ละชิ ก็ค่อยเบาไป ค่อยโล่งใจเป็นลำดับลำดับ จากบรรดาพี่น้องชาวไทยเราทั้งชาติที่มีความรักชาติ มีความเสียสละด้วยความพร้อมเพรียงสามัคคีกัน นี่ละแสดงเป็นผลแห่งน้ำใจของพี่น้องทั้งหลายออกมาเป็นเนื้อเป็นหนังเป็นตนเป็นตัวขึ้นมาเรื่อย ๆ แดกกิ่งแตกกิ่งก้านชุ่มเย็นไปเรื่อย ๆ อย่างนี้

นี่ละคือความพร้อมเพรียงสามัคคี เป็นปีกแผ่นแน่นหนาขึ้นได้อย่างนี้เอง ถ้าความแตกร้าง ความแตกแยกไม่ได้จะฉิบหายหมด เหมือนอย่างเราปลูกบ้านสักกี่ชั้น เอาไม้ขีดไฟก้านเดียวจ่อเข้าไปเท่านั้นพังหมดเลย นั่นความแตกร้าง ก้านหนึ่งหรือสอง ก้านพังได้ทั้งนั้นไม่สงสัยเลย นี่ด้วยความพร้อมเพรียงสามัคคีกัน ก็เป็นเนื้อเป็นหนังขึ้นมาอย่างนี้แหละ

วันนี้ไปทางนครนายก ไปปราจีนแต่ไม่เข้าปราจีน หักเข้าเขาใหญ่ แล้วไปซื้อเอาสิ่งของอะไร ๆ ในนครนายก เต็มรถสองคันเลย เอาไปแจกพวกที่อยู่ด่านขึ้นไป คือพวกเหล่านี้เป็นพวกรักษาด่าน คือสมบัติของชาติ ถ้าเป็นเรื่องส่วนรวมแล้วเราสนใจมากนะ คือสมบัติของชาติ ท่านเหล่านี้รักษาสถิติของชาติเอาไว้ เราจึงไปที่ไรก์ต้องซื้อของเต็มรถ กำหนดไว้เรียบร้อยมีกี่ครอบครัว นี่ก็ทราบว่ามี ๑๒ ครอบครัว เราจัดทุกอย่างให้ครบหมด พอดีเต็มรถสองคัน แล้วก็ไปมอบให้ แล้วออกมาทางปากช่อง ทุกครั้งที่เราไปเราไปมอบให้เลย

ทางเพชรบูรณ์ก็มีอยู่ ๒ ด่าน นี่ก็ด่านวนอุทยานรักษาสถิติของชาติเหมือนกัน พวกสัตว์ป่าก็เต็ม เพราะไม่มีใครไปแตะต้อง เขามีด่านรักษาตรวจตราคนผ่านไปมา นี้เราก็ให้เป็นประจำเดือนมาแล้วนะ ตั้งแต่เราสร้างตึกให้โรงพยาบาลหล่มสัก เราผ่านไปผ่านมาดูสภาพของด่านที่เป็นอยู่ เป็นยังไง ๆ แล้วก็ผ่านไปผ่านมา ไปดูตึกด้วย ไปมาอยู่เรื่อย แล้วก็เลยสงเคราะห์ตั้งแต่บัดนั้นเรื่อยมา ดูเหมือนจะถึง ๗ ปีแล้วมั้ง จากนั้นมาเราก็ให้เดือนละหนทุกเดือน พอครบเดือนหรือเลยไปบ้างเล็กน้อย เราก็ตั้งใจไปมอบให้เลย มอบให้ด่านนี้เท่านั้น มอบให้ด่านนั้นเท่านั้น ตามจำนวนของครอบครัวในด่านว่ามีกี่ครอบครัว รวมแล้วเป็นเท่าไรเราจัดให้พร้อมหมดเลย

ปัจจัยก็ให้ครอบครัวละ ๕๐๐ เราไม่มีมาก เราก็ให้เท่านั้น ๕๐๐ ตลอดมา ส่วนเด็กมีกี่คนให้คนละ ๑๐๐ ส่วนข้าวสารก็คนละถุง เพราะมันเต็มรถพอดีกับจำนวนคนคนละถุง ๆ ละ ๑๒ กิโล น้ำตาลก็ไม่มีมาก ให้ครอบครัวละ ๑ กิโล ข้าวสาร ๑ ถุง ปัจจัย ๕๐๐ บาททุกครอบครัว ส่วนเด็กมีจำนวนเท่าไรให้คนละร้อย ๆ นี่เป็นประจำมาเมื่อเร็ว ๆ นี้ก็ได้สร้าง โอ๊ย หมดไปแยะเหมือนกัน เพราะเราก็ช่วยเขามานาน เขาก็คงรู้

นิสัยเรา มีหน้าซำก็รู้เกี่ยวกับช่วยชาติบ้านเมืองด้วย ออกทางทีวีเขาก็ดูในทีวีทุกวัน เขาไม่รู้ว่าเราเป็นยังไง เราไม่เคยแสดงตนนะ

จนกระทั่งเขาเห็นในทีวี เขาถึงว่าหลวงตาองค์นี้ เขาซี้เลย เขาถึงมารู้เราที่เขาเห็นในทีวีนะ ที่เขาจะรู้ว่าเราเป็นยังไงเขาไม่รู้ เพราะเราไม่สนใจกับเรื่องโลกเรื่องสงสาร เราช่วยด้วยความเมตตาสงสารด้วย ช่วยด้วยความเป็นธรรมทั้งนั้น พอไปถึงจุดรถบางที่ไม่ลงรถ ให้ชนของออกตามจำนวนนี้ สั่งให้เขาจัดการตามที่เราสั่งเรียบร้อยแล้ว จากนั้นก็ผ่านปั้งไปเลย ไปถึงด่านนั้นก็จัดอย่างนั้นๆ ลงหมดเรียบร้อยแล้วกลับเลย เราไม่ไปธุระอะไร ไปธุระนี้โดยเฉพาะ ที่นี้เมื่อไปนานเข้า ๆ เขาก็คงจะรู้จักนิสัย พร้อมกับที่เขาเห็นในทีวีว่าเรากำลังทำประโยชน์เพื่อโลกอยู่ เฉพาะอย่างยิ่งคือชาติไทยเราอยู่ เขาจึง โอ้ย องค์นี้เอง ๆ เราก็ก็นิยมตามเดิมนั้นแหละ

จากนั้นเขาก็เลยขอน้ำบาดาล เจาะน้ำบาดาลเพราะน้ำนี้ใช้ไม่ได้เลย ลำบากลำบากมาก ขอไฟฟ้าแรงสูงลงมาที่ด่านนั้น ขอบ้านพักตำรวจ เป็น ๓ แล้วนะ แล้วก็ห้องน้ำ เราก็ก็นำ ๖ ห้องไปเลย ตู๋ยามตำรวจที่เขาเผ่าด่านมันเสียหายหมด แหกเหลวไปหมด เราให้เสร็จเรียบร้อย ตู๋ยามตำรวจเขาก็พังลงหมดเลย เอาใหม่ทั้งหมด ยังเหลือแต่โครงกระดูก คืออิฐที่ก่อไว้เป็นผนังขึ้นมา นอกนั้นพังออกหมดเลย อันไหนที่เป็นเหล็กเป็นหลาเหลือไว้ สร้างให้ใหม่หมดเลย จากนั้นเขาก็ทำโรงรถไปอีกด้วยนะ โรงรถก็สวยงามนี่เราให้หมดเลย เวลาให้ให้อย่างงั้นนะ

ทางนั้นเขาก็ขอ ขอเราก็ก็นำให้ เพราะเราไม่มี เราหมดแล้ว มีเท่าไรก็มาทุ่มด่านนั้นหมดแล้ว ด่านนี้ไม่มีเอาไว้อย่างงั้นก่อนนะ เลยยังไม่ให้ ส่วนด่านนี้ให้เรียบร้อยแล้ว หมดไปล้านกว่า ๆ นะ ที่ว่าทั้งหมดนั้นก็ล้านกว่า ๆ อย่างนี้ละช่วยมาตลอด การช่วยโลกนี้เราไม่ได้ช่วยเฉพาะเราออกช่วยชาติบ้านเมืองนะ ตั้งแต่เราเริ่มสร้างวัดมา จะพูดว่าเป็นตามอัธยาศัยของเราก็ก็น่าจะดี เพราะเราช่วยอย่างนั้นมา เงินเราไม่เคยเก็บ มีเท่าไร ๆ เราไม่เคยเก็บ ออกเลย เริ่มตั้งแต่คนทุกซัคนจน คนใช้พวกอนาถามาขอพึ่งเรา เราก็ก็นับเป็นคนใช้ของเราทั้งหมด ใครมาจากจังหวัดไหนก็ตาม เขาขอมา เรารับเป็นคนใช้ของเรา ๆ จ่ายเงินให้ทั้งหมดเลยนะ ไม่ว่าแต่เมืองอุดร จังหวัดอื่นก็เหมือนกัน เวลาจำเป็นเขามาติดต่อ มอบกับหมอละว่าให้เป็นคนใช้ของเรา เราจ่ายให้ทุกบาททุกสตางค์ เป็นอย่างนั้นตลอดมา

และสถานสงเคราะห์ต่าง ๆ แล้วก็ก้าวขึ้นโรงร่ำโรงเรียน โรงเรียนนี้ไม่ทราบว่ามีสิบหลัง เราสร้างมาตั้งแต่นั้นนะ ไม่ใช่มาสร้างเฉพาะเราช่วยชาตินี้ละ เงินนี้หมดตัวมาตลอด ๆ อย่างนั้นเลย โรงเรียนนี้โอ้ยหลายสิบหลังนะไม่ใช่ธรรมดา โรงเรียนราคาไม่สูงเท่ากับตึกโรงพยาบาล โรงเรียนอย่างมกน่าจะไม่เลย ๔ ล้าน เช่นหลังยาว หลังใหญ่

เป็นสองชั้นหรืออะไรนี้จะมากก็ดูเหมือนไม่เคยเลย ๔ ล้าน โรงเรียนนะ แต่ตึกโรงพยาบาลนี่อย่างน้อยต้อง ๔ ล้านขึ้นไป นั่นฟังซิ พอดึกปั๊บหลังหนึ่งนี่อย่างน้อยต้องเป็น ๔ ล้านขึ้นไปเลย เรื่อยถึง ๑๐ ล้าน ๑๐ กว่าล้านตลอด

เช่นอย่างหล่มสัก ๑๕ ล้าน ฟังซินะ ตึกใหญ่ ๓ ชั้นกลาย ๆ ชั้น ๓ เขามีดอกไม้ อะไรข้างบน สองชั้นเป็นชั้นที่ทำงานยาวเหยียด จากนั้นปลูกบ้านให้สองหลังอีก แล้วสร้างสะพานตั้งแต่หลังนี้ที่อยู่ไกล ๆ ตึกหลังนี้ มันว่างตรงนั้น ตรงที่ว่างนี้เป็นสระใหญ่มากทีเดียว ก็มีว่างเท่านั้นที่จะสร้างตึก เราก็ให้หมด โภกญเขามาสักก็ปลูกไม้ทราบละท่อม ลงไปในสระใหญ่จนเต็มหมด รถบดเต็มเหนี่ยว ๆ ตลอด จนกระทั่งเรียบริ้อยแล้วปลูกตึกขึ้นมาที่นั่น แล้วสร้างสะพานให้จากนี้ถึงนั่นเลย สะพานคอนกรีต สร้างตึกแล้วก็มุ่งไปพร้อม รวมทั้งหมดมันจึงเป็น ๑๕ ล้าน ฟังซินะ

เราสร้างมาตลอด ตึกโรงพยาบาลโอยไม้ทราบก็สิบหลังนะ หลังใหญ่ ๆ ทั้งนั้น เพราะฉะนั้นจึงตั้งว่า อย่างน้อยตึกโรงพยาบาลนี้ต้องตั้ง ๔ ล้านขึ้นไป พอดังปั๊บต้อง ๔ ล้าน ส่วนโรงเรียนนี่อย่างมากที่สุดก็ไม่เห็นเลย ๔ ล้าน เช่น ตึกโรงเรียนหลังใหญ่ ๆ เป็น ๒ ชั้นยาว ๆ นี้ เขาขออะไร ๆ บ้างรวมแล้วเป็น ๔ ล้านเท่านั้นไม่เห็นเลย ส่วนตึกโรงพยาบาลนี้โหยมาก แล้วส่วนมากปลูกที่ไหน สร้างที่ไหน เขาจะขออะไรแฝงเข้ามานั่นแหละ ขอเราก็ให้หมดนะ นั่นละรวมเข้าไปมันก็มากขึ้น ๆ อย่างนี้ เราช่วยโลกเราช่วยอย่างนี้ตลอดมา

เราไม่เอาอะไร เมตตาสงสารโลก สมบัติเงินทองไม่ให้เก็บ บิณฑบาตวันหนึ่ง ๆ กินให้ตายมันก็ตาย เต็มบาตร ๆ ไม่ทราบว่าก็บาตร ผู้ที่อดอยากขาดแคลนมีอยู่มากมาย ก็ต้องมองกัน นี่ละที่ออกตลอดเวลา โอย เราช่วยโลกมันหลายแบบหลายฉบับนะ ไม่ใช่ช่วยดั่งที่กล่าวมาเพียงเท่านั้นนะ โรงพยาบาลซื้อที่ทั้งแบ่งซื้อ ทั้งซื้อให้หมด แบ่งไปทุกแห่งทุกหน ขยายที่ให้โรงพยาบาลหลายแห่งต่อหลายแห่ง อันนี้ก็เหมือนกัน เป็นอย่างงั้น อะไรมีความจำเป็นช่วย แม้แต่วัด ถ้ามีความจำเป็นก็ซื้อเพิ่มเติมให้ อย่างนั้นแหละ เราจึงไม่มีเงิน เรื่องเงินไม่มีแหละ

คนทั้งโลกเขาจะมองเราว่าเป็นมหาเศรษฐี หลวงตาบัวนะ เพราะมีคนเคารพนับถือมาก วันหนึ่ง ๆ เงินเขามาเท่าไร ๆ มันก็เห็นทั่วหน้ากัน คนนั้นเท่านั้น คนนี้เท่านั้น ได้วันนั้นเท่านั้น ๆ เขาก็เห็นทั่วหน้ากัน โห วันนีท่านได้เงินมาก วันนั้นท่านก็ได้มาก วันนีท่านก็ได้มาก เขาก็มานับเอาตรงนี่ละซิ บทเวลาเราจ่ายเช็คเขาไม่เห็น เข้าใจไหม เพียงแต่ละฉบับก็แสน ฟาดเป็นกี่ล้านเข้าไป เขาไม่เห็นอันนี้เขาจึงซื้อเราอยู่บนบจรววดดาวเทียม มหาเศรษฐีอยู่นั่น แต่ตัวเราเองอยู่ใต้ก้นนรกด้วยความทุกข์ เป็นอย่างงั้นนะ ใครจะมาคาดเรานี่คาดไม่ได้นะ

เราไม่เคยสนใจกับการเงินการทองแต่ไหนแต่ไรมา นอกจากอรรถจากธรรมและการสงเคราะห์โลกเท่านั้น มันจึงเป็นไปตามนิสัยของเรา ไม่ได้เสกสรรปั้นยอนะ ไม่มีอะไรมาเตือนให้เราช่วยอย่างงั้นไม่มี หากเป็นอย่างงั้นของเราเองเรื่อยมาอย่างนี้ ช่วยโลกช่วยตลอด จึงไม่มีอะไรติดเนื้อติดตัว มีหน้าซำก็ยังไม่ประภาคไว้แล้วในพินัยกรรม เวลาเราตายแล้วนั้น ให้เอาพินัยกรรมเราพิมพ์เรียบร้อยแล้ว ให้ผู้พิพากษา นักกฎหมายมาตรวจดูพินัยกรรมว่าเรียบร้อยสมบูรณ์แบบเต็มที่แล้ว อ่านให้ฟังอย่างชัดเจน รับรองกันหมดว่าถูกต้องแล้ว บอกพระไว้ด้วย เวลาตายนี้พินัยกรรมผมอยู่ในตู้ ให้มาค้นอ่านดูและให้ปฏิบัติตามนั้น คำว่าปฏิบัติตามนั้นคืออะไร เราตายแล้วมีผู้มาบริจาคทำบุญให้ทานในการเผาศพเรา เงินทั้งหมดที่ได้มานี้ให้ตั้งคณะกรรมการเก็บหอมรอมริบ ไม่ให้รั่วไหลแตกซิมไปไหนเลย อย่างเรียบร้อยแล้วนำเงินจำนวนนี้ไปซื้อทองคำเข้าคลังหลวงให้หมด เราบอกอย่างนี้ในพินัยกรรม ส่วนเราจะเผาด้วยไฟ จะไม่เผาด้วยเงิน เราบอกเท่านั้นเอง พูดเท่านั้น ก็อยู่ในนั้น พอตายแล้วจัดอันนี้ออกมาอ่านและปฏิบัติตามนั้น ไม่ให้ทำหรรษาฟุฟ่า อย่างเมรุเราก็ทำไว้แล้วเรียบร้อยเพื่อกันความหรรษาฟุฟ่าที่ไม่เกิดประโยชน์อะไรนั้นแหละ เพราะโลกทั้งหลายเวลาตายแล้วโหยหรรษาฟุฟ่า ทำอะไรไม่เห็นได้หน้าได้หลัง หาสาระก็ไม่ได้ เหตุผลก็ไม่มี นี่เราทำด้วยเหตุผล อย่างเมรุเราก็จัดไว้เรียบร้อยแล้ว จะเผาเราตรงนั้น

เพราะฉะนั้นสมบัติเงินทองใครมาบริจาคเรา จึงขนเข้าไปซื้อทองคำเข้าสู่คลังหลวงให้หมด ให้สมเจตนาของเราได้ช่วยชาติเต็มกำลังความสามารถ ทั้งเวลามีชีวิตอยู่ทั้งเวลาตายก็มอบศพให้เลย ความหมายว่างั้น เอาให้เต็มเหนี่ยว นี่ละเรื่องราวมันเป็นอย่างงั้นนะ สำหรับผู้ที่อยู่ใกล้ชิดติดพันกับเราไม่ได้สงสัยแหละเรื่องเหล่านี้ะการเงินการทอง พระเณรพูดอย่างตรงไปตรงมาเลย อยู่ข้างนอกนี้ใครก็รำลึกกันว่าหลวงตาบ้าๆ พระเณรทั้งหลายก็เหมือนกันว่าดู ๆ เข้าไปแล้วได้ไละหนิ มันไม่ยอมหนิอะซี

ใครมาก็ไหลเข้าไป ไม่ยอมหนิ ๆ บางองค์ถึง ๓๐ ปีก็มีต้องไล่ออก ให้คนอื่นเข้ามาอยู่บ้างซี หูมี ตามี ใจมี มีความมุ่งมั่นต่ออรรถต่อธรรมด้วยกัน มาเพื่อศึกษาด้วยกันแล้วไหนจะมีแต่หูตาของเราอย่างเดียวหรอก คนอื่นก็มีหัวใจก็มี ก็ต้องเปลี่ยนกันบ้าง ถ่ายเทกันบ้าง ไล่องค์นั้นไป ไล่องค์นี้ไป เอรับทางนี้มาใหม่ นี่ละที่ว่าดู ๆ เข้าใจไหม ละ ครั้นเวลาเข้าไปแล้วไม่เห็นองค์ไหนไป มีตั้งแต่ได้ไล่ออกทั้งนั้น เวลาเข้าถึงนั้นแล้วเป็นยังงี้เป็นอย่างนั้น เพราะเราปฏิบัติต่อโลกสงสารทั้งภายในภายนอก ภายในคือพระเณร ภายนอกคือประชาชน จะมีธรรมเป็นแบบเป็นฉบับ ไม่เคลื่อนคลาดจากอรรถจากธรรมไปเลยทีเดียว

การปฏิบัติตามอรรถตามธรรม ผู้ที่มุ่งอรรถมุ่งธรรมอยู่แล้วทำไมจะไม่เข้าใจอย่างสนิทจิตใจตัวเองละ นั่น นี่แหละที่พระมาทั้งหลาย ส่วนมากมาแล้วไม่ยอมออกอยู่ในนั้น มาเท่าไรก็อยู่อย่างนั้นเป็นประจำๆ เดียวนี้เกือบ ๔๐ ปีก็มีอยู่นี่แหละ เช่นอย่างท่านปัญญาเป็นพระชาวอังกฤษนี่ก็มาตั้งแต่ปี ๒๕๐๖ จนกระทั่งปานนี้ ท่านเซอร์ ๒๕๐๗ จากนั้นท่านดิกก็มาตั้ง ๒๐ กว่าปี มั่ง พึงขยับขยายออกไปหาภาวนาอยู่ตามป่า มั่นก็อยู่ในบริเวณพระวัดนี้แหละ แล้วเวลานี้พระฝรั่งอยู่นั้นเยอะหลายประเทศอยู่นั้น เราก็อนุโลมบ้าง พระฝรั่งมีหลายองค์ ส่วนมากองค์ไหนมาอยู่ ไม่ว่าจะฝรั่งไม่ว่าพระไทย ไม่ยอมหนี

ส่วนมากต้องได้เผด็จ นี้อยู่พอสมควรแล้วนะ ให้เห็นใจคนอื่นบ้างนะ ให้เตรียม ที่ไหนสงบสงัดให้ไปหา นี่สอนเพื่อความสงบ สอนเพื่อความพากความเพียร ที่ไหนเป็นที่สะดวกสบายในการประกอบความพากเพียรให้ไปสถานที่นั้น ให้สมเจตนาที่สอน เราสอนอย่างไร พระเณรก็เข้าใจแล้วนี่นะ นี่ระบายออกเรื่อย ๆ ไม่มีนะที่ว่า พระเณรที่ไปอยู่กับเราที่ว่าดูว่าดำ เข้าไปแล้วอยู่ไม่ได้ ท่านดูท่านดำ หนีเพราะความดำดำของท่านโดยหาเหตุผลอย่างนี้เรียกว่าไม่มี ตลอดประชาชนญาติโยม ก็สอนคนให้ดี ไม่ว่าจะข้างนอกข้างในที่เข้ามาเกี่ยวข้องก็เพื่อความดีความดี อันใดผิดถูกประการใดก็ต้องว่ากันสอนกัน ควรหนักก็หนัก ควรเบาก็เบา มันเป็นเรื่องตามอย่างนั้น

วัดนี้ใครก็รำลึกกันอย่างนั้นว่าหลวงตานี้ดู ๆ แต่ครั้นเวลาเข้าไปอยู่แล้วก็เป็นอย่างนั้นแหละ พอพูดอย่างนี้เรายังระลึกได้ที่เคยเล่าให้ฟัง พระเณรกลัวเรานี้กลัวมาก แต่ไม่ยอมหนีนี่สำคัญนะ เราจะยกตัวอย่างให้ฟังนะ คราวต้มน้ำร้อน ฉันท้มน้ำร้อนโกโก้ กาแฟ เราก็ดูเห็นแล้วครั้นนั้น เราออกมาจากกุฏิเดินมานู่น ฉากมาทางหน้าศาลา ไม่ได้มาใกล้ ๆ นะ มาต้นคือ มีประตูสองช่อง อันหนึ่งออกมาตรงศาลา อันหนึ่งออกมาทางนู่น ตอนบ่าย ๆ เราก็ดูออกมาทางนู่น เราจะออกไปดูนั้นดูนี้ดังที่เคยไป ไปไหนต้องสอดส่องดูนั้นดูนี้ ไม่ดีตรงไหนมาก็เตือน ไปดูเรียบร้อยแล้วก็มาเตือน บอกตรงนั้นตรงนี้

พอเราไต่ลงมาทางนู่น พอตีพระเณรท่านฉันท้มน้ำร้อนน้ำชาอยู่ที่โรงน้ำร้อน มองเห็นเราเท่านั้น โห้ย แผ่นเลยเขี่ยวะนะ พวกแก้วโกโก้กาแฟตั้งอยู่ตามนั้นเตะน้ำสาดกระจัดกระจาย เปิดหนีเลยนะ ไม่ได้มองดูเลย เตะล้มน้ำแล้วไปเลย ถ้าว่ากลัวก็กลัวอย่างนี้แหละ เราก็ดูไปของเราน้ำบ่อ ดูที่นั่นที่นี้เสร็จแล้วก็ขึ้นมาชองนี้แหละ มาชองโรงน้ำร้อน มีพระเหลืออยู่นั้น ๒ องค์ นอกนั้นหายหมดเลย ที่แรกเรามองมามีตื้นอยู่นั้นนะ แต่เวลาเรากลับทีหลังยังเหลือพระ ๒ องค์ เห็นแต่พวกแก้วที่เกลื่อนอยู่ตามนั้น พวกโกโก้กาแฟไหลสาดกระจาย เพราะมันเตะล้มน้ำ ๆ ไปเลย เอ้าทำไมทั้งกินทั้งเทอย่าง

นี่ละ ทำอะไรกัน เราว่าจั้นนะ โธ้ย พระท่านมองเห็นท่านอาจารย์ท่านกลัวท่านเลยโดดไปเลย ตะแถ้วอะไรท่านไม่มองดู ท่านไปเลย ว่าจั้นนะ

กลัวอย่างนี้ก็ไม่มีความผิด เอาอีกแล้วนะ กลัวต้องมีเหตุมีผลมันถึงถูก กลัวแบบนี้ใช้ไม่ได้ เราว่าจั้น เราก็ดสอนในเรื่องกลัว กลัวก็ดี กล้าก็ดี ให้มีเหตุมีผลจึงเรียกว่าธรรม กลัวเฉย ๆ ไม่มีเหตุมีผลไม่เรียกว่าธรรม กล้าแบบหน้าด้านกลายเป็นนักเลงโตไปก็ได้ คำว่ากล้า กล้าอย่างนักเลงโต กลัวกลัวซี้ซลาดใช้ไม่ได้ สอนอีกอันนี้ก็ดี นี้พูดถึงเรื่องพระกลัว เผลออย่างจั้นละ แต่ไม่ยอมหนี มันสำคัญอันนี้ จนกระทั่งทุกวันนี้ ทุกวันนี้ไปที่ไหนเขาลบลายหมดแล้วแหละ ไม่มีเหลือที่ว่าหลงตาบัวดู ๆ ไปนี้มีแต่พวกลูกศิษย์ลูกหา มันไปลบลายหมด มันเป็นหลังหมี่หลังดำไปเลย ไม่มีลวดลายนะเดี๋ยวนี้ เขาไปลบลายหมดแล้ว ดูเท่าไรมันยิ่งคลานเข้ามา มันลบลาย มันเป็นอย่างนั้นเดี๋ยวนี้

แต่ก่อนเป็นอีกอย่างหนึ่ง แล้วประกอบกับการอนุโลมตาม เป็นชั้นเป็นตอนลงมา แต่ลวดลายที่เป็นลวดลายเดิมนั้นไม่ลบ ถ้าควรดูเอาทันที ถ้าควรอนุโลมก็กลับหูกลับตาไปอย่างจั้นก็มี ถ้าควรที่จะสืม ห้าตาก็สืมพร้อมกันหมดอย่างนี้ก็มี ใส่เปรียง ๆ เลย มันแล้วแต่เหตุการณ์ นี้เราพูดถึงการแนะนำสั่งสอน สำหรับพระวัดป่าบ้านตาดนี้ ข้างนอกก็ว่าดูว่าตัวอย่างจั้น แต่เวลาเข้าไปแล้วเป็นอย่างนั้นนะ ความจริงเป็นอย่างนี้แหละ ใครไปไม่ยอมหนีพระเต็มไปหมดเลย อย่างท่านสุดใจดูเหมือนตั้งแต่ ๒๕๑๗ ละ มั้ง มีแต่พวก ๒๐ ปีขึ้นไปหา ๓๐ ปีเต็มอยู่ในวัดเดี๋ยวนี้ ไม่ยอมหนีไปไหน เต็มอยู่จั้นไม่ใช่จั้นน้อย ๆ ที่อยู่กับเรา

พระฝรั่งถ้าใครมาอยู่แล้วไม่ยอมหนีเหมือนกัน อย่างท่านเซอร์ก็ปี ๐๗ ท่านปัญญา ๐๖ ท่านดีก็ดูเหมือนจะ ๒๐ กว่าปี ถึงได้ออกไปจำพรรษาอยู่ที่นั่น หรือภาวนาอยู่ที่นี้ ส่วนมากมักมีแต่ในถ้ำเงี้ยวผา ในป่าลึก ๆ นะ นิสัยท่านชอบอย่างนั้น เราอนุโลม ไป ถ้าต้องการอย่างจั้นแล้วเราพอใจ นี้ท่านก็มาในงาน นี้ก็ตั้งใจดี องค์กรนี้ก็ดี ในเรื่องการปกครองหมู่เพื่อน เราปกครองอย่างนั้น คือเอาเหตุเอาผล เอาธรรม เอาวินัย กางเลย เพราะอันนี้เป็นความถูกต้องแม่นยำ ไม่มีที่สงสัย ถ้าปฏิบัติตามนี้แล้วจะราบรื่น ดิงามทั้งภายนอกทั้งภายใน จึงต้องเอาธรรมนี้กางออกไป สอนตามนี้ให้ปฏิบัติตามนี้ ๆ เรื่องไขว้เรื่องเขว เรื่องโกโรโกโสไม่ได้นะสำหรับวัดเรา ไม่ว่าสมัยไหนก็ตาม

ถ้ามาเห็นโกโรโกโสแล้วไล่หนีทันที ไม่ต้องปรึกษาหารือใคร ยิ่งเห็นด้วยตาเจ้าของแล้วไล่หนีทีเลย เอาจริงเอาจังอยู่ตลอด อันนี้ไม่ได้มีอันนะ เพราะการแนะนำสั่งสอน สั่งสอนมาเต็มเม็ดเต็มหน่วยแล้ว เหตุใดจึงมาแก้ ๆ ก้าง ๆ ให้เห็น ด้วยเจตนาหรือกิริยาไม่ตัวอย่างนี้ นั้น อันนั้นละไม่ให้อนุโลมนะ ถ้าหากว่ายังไม่รู้เรื่องราวอะไร ฟังมานี้ก็จะผิดบ้างก็เป็นอีกแง่หนึ่ง เตือนสอน ถ้าผู้มาก่อนแล้ว ควรที่จะเป็นคติตัวอย่าง

อันดีงาม แต่มาก็มีกริยาอย่างนี้ให้เห็นแล้วไล่ทันที ไม่นุโลมนะ วางลงเป็นชั้นเป็นตอน ๆ

เราปฏิบัติตัวของเราก็ปฏิบัติมาอย่างนั้น ก่อนที่จะได้มาเป็นครูเป็นอาจารย์สอนพระ เณร ประชาชนทั่วประเทศไทยเราเนี่ย เราก็ไม่เคยเหลาะแหละ เอาจริงเอาจังทุกอย่างเลยเชียว เวลาเข้าไปหาท่านคอยสังเกตตลอด เฉพาะอย่างยิ่งหลวงปู่มั่นเป็นจุดที่จดจ่อที่สุดในหัวใจของเรา ท่านเคลื่อนไหวอะไร ๆ มานี้จะจับหมด ท่านแย็บออกมาตรงไหนจับออกมาแล้ว มาพิจารณาเรื่อยไปอย่างนั้น เราจริงจังทุกอย่าง จริงจังมาตลอด ตั้งแต่เริ่มออกปฏิบัติ คือ**ภาคปฏิบัติเป็นภาคที่เอาความละเอียดลออมากที่สุด เพราะฉะนั้นจึงมาจับเอาจุดภาคปฏิบัติ เป็นภาคที่ละเอียด ตั้งหน้ามาตั้งแต่บัดนั้น ความจริงความจริงทุกอย่างไม่มีคำว่าเหลาะ ๆ แหละ ๆ ตลอดมาเลย เพราะธรรมเป็นของละเอียด เหลาะแหละชนิดหนึ่งก็เป็นความเสียหาย เป็นความสกปรก**

ธรรมละเอียดมากนะ เพราะฉะนั้นจึงต้องปฏิบัติตามความละเอียดของธรรม ทุกสิ่งทุกอย่างให้แนบเนียนไปตลอด เหมือนผ้าพับไว้ในตัวเองให้หาที่ตำหนิไม่ได้ อย่างนั้นจิตใจจึงอบอุ่น การปฏิบัติตัวเองราบรื่นดีงามตลอด เรื่อยมา ๆ อย่างนี้แล้วไปได้อาจารย์ชั้นเอกเสียด้วยนะ สมประกอบกันเหลือเกินกับที่ได้พ่อแม่ครูจารย์มั่นนี้เป็นอาจารย์สอน เรียกว่าชั้นเอกเลย หาที่ต้องดีไม่ได้ ตั้งแต่วันไปอยู่กับท่านจนกระทั่งท่านมรณภาพจากไป หาที่ต้องดีอะไรไม่ได้เลย มีแต่ความเทิดทูน ๆ ท่านแสดงอะไรออกมามีหลักธรรมหลักวินัยเป็นเครื่องวัดเครื่องตวงกัน ถ้าเป็นเกี่ยวกับพระวินัยนี้ก็มิพระวินัยมันวัดมันตวงกันตลอด ที่นี้กริยามารยาทฝ่ายธรรมก็มีธรรมอีก ตรงไหนหาที่ตำหนิไม่ได้ ๆ ละเอียดลออมากที่สุดเลยหลวงปู่มั่นเรา

เพราะฉะนั้นการปฏิบัติต้องเต็มเม็ดเต็มหน่วยด้วยความมุ่งมั่น ก็ตั้งที่เคยพูดแล้วไม่ได้มุ่งมั่นธรรมดา มุ่งมั่นต่อแดนพินทุทุกซ์ คืออรหัตตอรหัตต์เท่านั้น ในชาตินี้จะไม่กลับมาเกิดอีกเราบอก เพราะเรามุ่งมาแล้วตั้งแต่เราเรียนหนังสือ เห็นในตำรับตำราองค์นั้นสำเร็จขั้นนั้น องค์นี้สำเร็จขั้นนี้ ๆ มาเรื่อยตั้งแต่ครั้งพุทธกาล มันก็เกิดความปลอดภัยปิติยินดีของตัวเอง อยากเป็นอย่างนั้น ๆ เข้าไปเรื่อย ๆ ตั้งแต่พระพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม เกิดความอัศจรรย์ท่านจนน้ำตาาร่วง ๆ

จากนั้นมาประวัติของพระสาวกแต่ละองค์ ๆ ท่านปฏิบัติมีแต่เรื่องมทามงคลประจำองค์ท่าน ๆ ก็ยึดมาเป็นคติตัวอย่าง เฉพาะอ่านประวัติพระพุทธเจ้านี้ น้ำตาาร่วงแหละ จากนั้นรองมาเป็นสาวก สาวกออกมาจากสกุลใดก็ตาม เจ้าฟ้ามหากษัตริย์มีมากนะที่ออกมาบวช ออกมาแล้วเข้าป่าหาญเงียบ ๆ ๆ นี้เป็นตำราที่เป็นแบบฉบับอย่างดีมาก ไม่เคยไปสนใจกับวงศ์สกุลอะไรเลย เหมือนกับตาสีตาสาธรรมดาเรา ท่านไม่เอา

มาเป็นอารมณ์เลย นี่ก็มาเป็นคติๆ แล้วองค์นั้นสำเร็จอยู่ที่นั่น อยู่ในป่าตรงนั้น ในเขาลูกนี้ ในถ้ำนั้น ๆ บอกไว้ในตำรา มันก็ยิ่งเพิ่มความพอใจ ทั้ง ๆ ที่เรียนหนังสืออยู่ เรายังไม่ได้ออกปฏิบัตินะ แต่จิตใจมันซึมซาบเข้าไปเรื่อย เราก็อยากเป็นพระอรหันต์

ความมุ่งเรามุ่งตั้งแต่ต้นแล้วนะ เริ่มเป็นเชื่อไว้แล้วว่า หยุดจากการเรียนเราจะออกปฏิบัติ ควรถึงมรรค ผล นิพพานจะให้ได้ถึง ยังไม่รุนแรงนะ แต่เวลาเรียนไป ๆ ดูไป ๆ ค่อยหนักเข้า ๆ แล้วสุดท้ายก็ลงว่าจะออกปฏิบัติให้ได้มรรค ผล นิพพาน มีข้อหนึ่งว่า ผู้ที่จะรับรองในมรรค ผล นิพพาน ในปัจจุบันนี้มีครูบาอาจารย์องค์ใดบ้างนะ มรรค ผล นิพพาน ยังคงเส้นคงวาหนาแน่นอยู่ตามเดิมเหมือนพระพุทธเจ้ายังทรงพระชนม์อยู่หรือไม่ ถ้าหากว่ามีครูบาอาจารย์องค์ใดชี้แนะ หรือแนะนำสั่งสอนเราให้เป็นที่ถึงใจว่า มรรค ผล นิพพานมีอยู่โดยสมบูรณ์แล้ว เราจะกราบครูบาอาจารย์องค์นั้นจนสุดชีวิต แล้วเราจะประกอบความเพียรเอาชีวิตเข้าแลกเลย เพื่อมรรค ผล นิพพาน โดยถ่ายเดียวเท่านั้น

เพราะฉะนั้นจึงเข้าไปหาหลวงปู่มั่นละซี พอเข้าไปถึงท่าน ท่านก็เปรี้ยว ๆ ๆ เลยเซียว โอ๊ยถึงพริกถึงขิงสมเจตนาของเราที่มุ่งมั่นต่อท่าน ไปก็เรียกว่าเรดาร์ท่านจับไว้แล้วนั่นแหละ พอไปถึงปั๊บ เหนอ ท่านมาหาอะไร ท่านมาหามรรค ผล นิพพานหรือ จากนั้นก็ชี้ไป ต้นไม้ ภูเขาไม่ใช่มรรคผลนิพพาน ดิน ฟ้า อากาศไม่ใช่มรรคผลนิพพาน ไม่ใช่กิเลส ไม่ใช่มรรคผลนิพพาน ฟาดไปท้องฟ้ามหารัฐสุดวิสัยนี้ไม่ใช่บาป ไม่ใช่กิเลส ไม่ใช่ธรรม ธรรมแท้ กิเลสแท้ อยู่ที่ใจ เกิดอยู่ที่ใจ ผิงอยู่ที่ใจ เอาลงนั่นะ ท่านรวมมาหมด

สิ่งนั้นไม่เป็นกิเลส ไม่เป็นตัวภย ไม่เป็นตัวคุณ ตัวคุณจริง ๆ คือธรรมที่อยู่ใจเมื่อปฏิบัติได้ ตัวโทษจริง ๆ มีอยู่ที่ใจ คือกิเลส ถ้าวิ่งตามมันเป็นไฟขึ้นมา อยู่นี้ต่างหากนะ ท่านรวมมาหัวใจดวงเดียว ท่านอย่าไปคิดให้กว้างขวางเสียเวลาล่าเวลา สิ่งที่เป็นภยอยู่ในหัวใจของท่านเวลานี้คือกิเลสอยู่ที่ใจของท่านนะ แล้วธรรมที่จะแก้กิเลสก็อยู่ที่หัวใจ เอาลงจุดนี้นะ นี่ละที่มันลงถึงใจ จิตตภาวนาเอาให้หนัก นี่ละที่จะแก้กิเลส แก้กองทุกข์ จะแก้ลงด้วยจิตตภาวนา ไม่มีอะไรที่จะมาแก้ได้ทันเหตุทันการณ์ สมมัทสมหมายเหมือนจิตตภาวนา ท่านว่างั้นนะ ฟังแล้วมันพองนะหัวใจ เพราะมันมุ่งไว้แล้ว

จิตตภาวนาเอาให้หนักแน่น จิตยังงจะสงบได้เอาให้สงบ แล้วท่านบอกว่า ก็อย่าว่าผมประมาทธรรมะพระพุทธเจ้านะ นี่ท่านมหากี่เรียนมามากพอสมควร จนถึงขั้นเป็นมหา แต่อย่าว่าผมประมาทธรรมะของพระพุทธเจ้านะ เวลานี้ธรรมะของพระพุทธเจ้าขอให้ท่านยกบูชาไว้ก่อน ที่ท่านเรียนมามากน้อยให้ท่านยกบูชาไว้ก่อน อย่างนำเข้ามาเกี่ยวข้องคิดอ่านไตร่ตรองเทียบเคียงกันกับธรรมภาคปฏิบัติ มันจะไม่เกิดประโยชน์ จะ

มาเตะ มาถีบ มายันกันให้เสียประโยชน์ไป เพราะฉะนั้นที่ท่านเรียนมามากน้อยเพียงไร ให้ท่านยกภูเขาไว้ก่อน แล้วให้ท่านสนใจทางภาคปฏิบัติให้มาก อย่างไรก็ตามจะสงบเยือกเย็นด้วยจิตตภาวนาของท่าน ท่านเอาให้หนัก นี่ตรงนี้นะเอาให้หนัก

ท่านอย่าสนใจไปกับการศึกษาเล่าเรียนมากน้อยนะ ไม่เกิดประโยชน์ ที่จะให้เกิดประโยชน์จากจิตตภาวนาโดยถ่ายเดียวนี้เท่านั้น ขอให้จิตมีความสงบเถอะ พอจิตสงบแล้วเมื่อก้าวถึงขั้นที่จะออกประสานกันระหว่างปริยัติกับปฏิบัติ คือเราปฏิบัติรู้เห็น ยังไงกับปริยัติที่เราเรียนมามันจะวิ่งประสานกัน เอาไว้ไม่อยู่ นี่เราก็กไม่ลืมนะ เวลาปริยัติกับปฏิบัติวิ่งประสานกัน เวลานี้ยังไม่จำเป็น ให้ท่านเร่งจิตใจให้มีความสงบเยือกเย็นเสียก่อน พอได้ช่องทางแล้วค่อยก้าวเดินไปแล้ว ปริยัติกับปฏิบัติจะวิ่งประสานกัน โอ้ย มันพอใจนะเรา นี่ละที่ได้ฟังท่านอย่างถึงใจ

พอถึงใจเต็มเหนี่ยวแล้วก็ลงมา โอ้ยวันนี้ฟังทำอย่างถึงใจ เหมือนว่าตัวพองขึ้นเลยนะ ออกมา เอาละวันนี้ฟังธรรมอย่างถึงใจ หน้าที่ต้องดีไม่ได้แล้ว ทีนี้ก็มาถามตัวเอง ทีนี้เราจะจริงไหม ธรรมนี้เป็นของจริงที่สุดส่วนที่พ่อแม่ครูจารย์อธิบายให้ฟังเต็มเหนี่ยว แล้ววันนี้ ส่วนเราเองจะจริงไหม ทางนี้ตอบขึ้นทันที ต้องจริงไม่จริงให้ตายเท่านั้น ต้องจริงตามที่ท่านสอน จะเป็นอื่นไปไม่ได้ ไม่จริงให้ตายเลย ตั้งแต่บัดนั้นมาเราจึงได้รับความทุกข์ความทรมานมากที่สุด ด้วยความจริงจังของเราทุกด้านทุกทาง ทุกข์ทรมานในชีวิตจิตใจแห่งความเป็นมนุษย์มานี้ จนกระทั่งถึงได้ก้าวมาเป็นพระนี้ ไม่มีความทุกข์ใดที่จะมากยิ่งขึ้นกว่าความทุกข์ในการแก้กิเลส ฝึกทรมานฆ่ากิเลสเลยนะด้วยจิตตภาวนานี้ ทุกข์มากที่สุด

การศึกษาเล่าเรียน จนกระทั่งสมองที่มันไม่ยอมจำกว่าเป็นทุกข์ ไม่ถึง ขั้นนั้นก็ว่าเป็นทุกข์ เรียนหนังสือจนสมองที่อ บางคืนนอนไม่หลับ ตั้งหน้าตั้งตาเรียนจริง ๆ จะว่าหนักมันก็ไม่เห็นหนัก บทเวลามาภาคปฏิบัตินี่ซี ฟาดจิตลัมลูกคลุกคลานเลยนะ จิตลัมลูกคลุกคลาน ขึ้นไปน้ำตาร่วงบนภูเขา นี่ทุกข์ใหม่ แต่มีอันหนึ่งที่ว่าไม่ถอย โถ มึงเอาภูขนาดนี้เขี้ยวเธอ กูมึงนะเป็นอยู่ในใจไม่ได้ออกพูดแหละ มันเป็นขึ้นด้วยความถึงใจ เคียดแค้นให้กิเลส ลุ่มมันไม่ได้ ล้มเลย ลุ่มมันไม่ได้นะ ตั้งสติพับลัมผล็อย ๆ ตั้งเพื่อล้ม ไม่ได้ตั้งเพื่ออยู่ น้ำตาก็พัง ไม่สมใจที่เราต้องการ สู้กิเลสไม่ได้ ถึงขนาดที่ออกอุทานในใจ โถมึงเอาภูขนาดนี้เขี้ยวเธอ น้ำตาร่วง เอาละยังงี้ให้กูถอยกูไม่ถอย มึงต้องฟังวันหนึ่ง มันเจ็บใจ

นี่ละเจ็บใจให้กิเลสนี้เป็นธรรม ถ้าเจ็บใจให้คนอื่นหรือสัตว์ตัวใดนี้เป็นกิเลสเพิ่มโทษเข้า แต่เจ็บใจให้กิเลสที่มันเป็นภัยต่อตัวเองนี่กลับเป็นธรรมขึ้นมา นั่นนะมันหนักแน่นตรงนั้น เอาละยังงี้มึงต้องฟังวันหนึ่ง ให้กูถอยกูไม่ถอยละ ไปศึกษากับท่านอีก

กลับมาอีก หงายอีก ๆ กลับไปอีก เอาอีก สุดท้ายก็มีมันหงายบ้าง เราหงายบ้างละที่นี้ ต่อไปหลายครั้งหลายหน ต่อไปมันก็หงายเรื่อย เราก็ตั่งตัวเข้าเรื่อย ๆ ชยับใหญ่เลย ทุกข์มาก ทุกข์แสนสาหัสเรา การทำความพากเพียร ในชีวิตของเราเนี่ย ชีวิตความเป็นพระ กับความเป็นฆราวาส ชีวิตแห่งความเป็นฆราวาสถึงจะหนักขนาดไหนเราไม่เคย สละชีวิตกับมัน ทำงานอันนี้หนัก ๆ สู้ไม่ไหว หรือยังไม่เสร็จทั้งไว้ก่อน วันหลังมาทำต่อ แต่กับกิเลสมันไม่ถอยกัน ไม่มีมึงก็กูแหละ ว่างั้นเลยทันที มันถึงหนักเอาต่อนี้ ทุกข์มากทีเดียว

จึงได้เอามาประกาศให้พี่น้องทั้งหลายทราบ เรื่องกิเลสที่ตัวแหลมคมที่สุดในโลกธาตุนี้ไม่มีอะไรเกินกิเลสบนหัวใจสัตว์ ถ้ายังไม่ขึ้นต่อกรไม่รู้ ต้องเป็นวัวเป็นควายตัวหนึ่งให้มันจูงจุมูกขาดไปเรื่อย ๆ ไม่รู้ตัวว่าถูกกิเลสจูงนะ ไม่รู้ เพราะมันมีขนาดนั้น จิตเรา กิเลสจึงสนุกจูง มันคิดในแง่ใดว่าเป็นเรา ๆ วิ่งไปตามความเป็นเรา ๆ ทั้ง ๆ ที่มันเป็นกิเลสเต็มตัวอยู่ตลอดเวลา เวลาได้ออกปฏิบัติเข้ามามีแง่ธรรมแง่ธรรมเข้าแทรกเข้าแซง เข้าเทียบเข้าเคียงกัน แง่กิเลสมันก็รู้ แง่ธรรมก็ค่อยเริ่มรู้ แง่กิเลสก็เริ่มรู้ไป ๆ ต่อไปกิเลสออกแง่ไหนรู้ ๆ ๆ ทันทัน เมื่อมันมีเครื่องวัดกันแล้ว

เมื่อถึงขั้นที่ควรจะเอากันหนักเท่าไร มันก็หนักของมันได้ เพราะลวดลายของธรรมก็พอตัว กิเลสมันก็พอตัวมาพอแล้วแหละ ที่นี้เราพอตัวของเราที่จะพดกิเลสได้ชั้นใดเราก็ตั่งขั้นนั้น ๆ ต่อไปที่หนักเข้า ๆ นี้ละจึงว่าทุกข์มากที่สุดในชีวิตของพระเราการแกกิเลส มากที่สุดเลย เราไม่ลืมนจนกระทั่งวันตายนะ เพราะเราทุกข์มากจริง ๆ ฟังซิ นิ่งภาวนาจนกระทั่งกันแตก เคยมีที่ไหนนิ่งภาวนากันแตก นิ่งตลอดรุ่ง ๆ นิ่งตั้งแต่ยังไม่มืดบางวัน พาดจนสว่างเป็นวันใหม่ขึ้นมาไม่ยอมลุก ปวดหนักปวดเบาออกเลย ตั้งแต่เป็นเด็กขี้ไส้ตักแม่มาเท่าไรแล้ว โตขึ้นมาขี้ไส้ผ้าสบงจิ๋วเจ้าของแล้วเอาไปซักไม่ได้มีเธอ เมื่อลุกขึ้นมาจากที่แล้ว อะไรจะออกก็ออก หนักจะออก เบาจะออก ออกเลย แต่ให้ลุกไม่ยอมลุก

มีเว้นข้อเดียว เว้นตั้งแต่หมู่เพื่อนครูบาอาจารย์ เพราะเวลานั้นเราอยู่กับหมู่กับเพื่อนกับครูบาอาจารย์ เว้นแต่หมู่เพื่อนหรือครูบาอาจารย์เกิดอุบัติเหตุฉุกเฉินขึ้นมาในปัจจุบัน แล้วจะลุกออกไปช่วยเหตุการณ์อันนั้น นอกจากนั้นแล้วเราจะทำอะไรสำหรับเราเองไม่มีข้อยกเว้นเลย เป็นอะไรเป็นเลย ยกเว้นให้เฉพาะหมู่เพื่อนครูบาอาจารย์ที่เกิดเหตุ ยกให้ข้อเดียว นอกนั้นชดกันเลย เอาถึงขนาดนั้นนะ ที่นี้จิตไม่เคยเห็นความอัศจรรย์ก็เห็นขึ้นมาเวลาจะเป็นจะตาย นิ่งตลอดรุ่งมันของเล่นเมื่อไร ร่างกายของเราทั้งก่อนนี้มันเหมือนขอนชุนนะ ทุกขเวทนาที่สาหัสที่สุดมันเหมือนกับไฟเผาขอนชุน คือร่างกายของเรา ทุกข์ขนาดไหนก็ทุกข์ แต่จิตมันไม่เคลื่อนจากความสัตย์ความจริง จะ

ตายก็ตาย ที่จะให้เคลื่อนจากอันนี้ไปไม่เคลื่อน ถ้าไม่สว่างเป็นวันใหม่ขึ้นมาจะลุกไม่ได้ นี่คำสัตย์นะ อะไรจะตายก่อนตายหลังดูกัน

เวลามันจะเป็นจะตายจริง ๆ สติปัญญามันก็หมุนตัวของมัน มันก็ได้จั้งหวะซัด โหย จิตใจสว่างจ้าขึ้นมา ๆ ได้ทุกคืน ๆ เป็นกำลังใจ นั่งตลอดรุ่งไม่ใช่คืนหนึ่งคืนเดียว ตั้ง ๙ คืน ๑๐ คืน แต่ไม่ติดกัน เว้นสองคืนบ้าง สามคืนบ้าง นั่งตลอดรุ่ง ๆ ที่แรกเรานั่งนี้กันมันออกร้อน มันไม่ได้พองแผละคืนแรก คืนที่สองที่สามไปจากออกร้อนแล้วมันก็พอง จากพองมันก็แตก จากแตกมันก็เลอะ เพราะเราไม่ถอย ไม่สนใจกับกัน มันจะแตกก็ตาม ถ้ากิเลสไม่แตกไม่ถอย มันจะเอากิเลสหนุน นี่ละพูดถึงเรื่องความเพียร ได้มาสอนพี่น้องทั้งหลาย

เพราะฉะนั้นการสอนจึงไม่มีคำว่าอ่อนช้อยอ่อน หรือสงสัยในธรรมข้อใดที่นำมาสอนนั้นว่าผิดไป เราไม่มี มันเต็มอยู่ในหัวใจนี้ทุกด้านทุกทาง ใครจะถามมาแเงไหน มุมใดที่จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ถาม ซึ่งเราควรจะตอบให้เหมาะสมนั้น ไม่ต้องบอกมันจะออกทันที ๆ เลย ถ้าหากว่าไม่เป็นประโยชน์แล้วดิ่งก็ไม่ออก แล้วยิ่งมาถามเพื่อเป็นข้อคิดต่ออรรถต่อธรรมแล้วไม่สนใจเลย นั้น เข้าใจไหมละ นี่ละธรรมถ้าลงได้รู้มันรู้ อย่างนั้น จึงว่าความจำกับความจริงนี้ต่างกัน

ความจำถ้าเราเรียนจากคัมภีร์ไบเบิล เราเรียนไปท่านว่าอะไร ๆ มันก็อ่านไป ๆ มันไม่ได้ถึงใจนะ เชื้ออะไรเชื้อบาปเชื้อบุญ นรก สวรรค์ก็ไม่ถึงใจ มันเชื่อด้วยความจำ ๆ แต่เวลาออกปฏิบัติมันเชื่ออย่างถึงใจ มันเห็นจริง ๆ รู้จริง ๆ ไม่ว่าบาป ว่าบุญ นรก สวรรค์ อะไร จนกระทั่งทางพันทิวช้ มันเห็นจริง ๆ นิพพานที่แรกยังไม่เห็นก็ตาม มันก็เห็นทางที่จะไปนิพพาน เข้าใจไหมละ มันก็หมุนตัว ๆ ๆ รู้อะไรขึ้นมาเจ้าของค่านเจ้าของไม่ได้ยอมรับ เมื่อยอมรับแล้วเล็งไปถึงพระพุทธเจ้า ท่านทรงรู้จักก่อนแล้วมาสอนเราเราฟังรู้เดี๋ยวนี้ แล้วจะทะนงตัวอยู่ได้ยังไง มันก็ยอมลง ๆ

ปฏิบัติตรงไหน มันรู้ตรงไหนมันหาค่านตัวเองไม่ได้ แน่นอน ๆ แก้กิเลสไม่ถูก กิเลสจะถลอกปอกเปิกได้ยังไง มันจะหลุดลอยไปได้อย่างไร ต้องแก้ให้ถูก อันนี้การแก้กิเลสเราก็แก้มาโดยถูกต้อง ๆ จนกระทั่งเห็นผลขึ้นมาเป็นลำดับ มันก็ถูกทั้งแก้ ถูกทั้งหลุดไป คือทั้งเหตุทั้งผลมันถูกด้วยกันทั้งนั้น เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้วการสอนอะไรนี้จึงไม่มีสงสัย ใครจะยกพวกมาสามแดนโลกธาตุมาค่านก็ตาม ไม่เคยสนใจ นอกจากว่าถึงขยะตาบอดมันมาหาอะไร หมาเห่าฟ้า เท่านั้นเอง เข้าใจไหมละ นี่ละธรรมพระพุทธเจ้าของจริงมีอยู่ตลอดเวลา ไม่ได้บกพร่องไปไหนเลย มันบกพร่องสำหรับผู้ปฏิบัติธรรม ย่อหย่อนอ่อนกำลัง มีหน้าซำให้กิเลสลากจูงไปในทางไม่ดีทั้งหลาย ทางต่ำ มันก็เลยต่ำ

ลงไปเรื่อย ๆ มรรคผลนิพพาน ความเลิกละทิ้งหลายก็กลายเป็นความไม่มีราคำราคา
ไป

อ่านและฟังเสียงธรรมเทศนาของหลวงตา วันต่อวัน ได้ที่

www.Luangta.or or www.Luangta.com